

Remissvar över SOU 2025:52 Ökad insyn i politiska processer

Sammanfattning

S-kvinnor välkomnar regeringens ambition att stärka transparensen i partiers finansiering och skydda demokratin mot otillbörlig påverkan. Vi instämmer i att regelverket behöver utvecklas, men vill här lyfta fram både styrkor och risker med de föreslagna förändringarna. Vår övergripande uppfattning är att lagstiftningen bör främja öppenhet och förtroende, men samtidigt vara proportionerlig så att den inte försvårar det lokala partiarbetet i onödan. Det skulle i förlängningen ha förödande konsekvenser på demokratin.

1. Avskaffad beloppsgräns för anonyma bidrag

Vi tillstyrker förslaget. Att ta bort beloppsgränsen minskar risken för kringgående och stärker transparensen. Dock bör lagstiftaren beakta behovet av enkla former för små, spontana bidrag (t.ex. swishinsamlingar vid möten) för att undvika att lagstiftningen skapar onödigt tröskel för politiskt engagemang. Även om syftet är att förhindra kringgående av lagen, riskerar ett absolut förbud att skapa onödigt byråkrati och administrativa bördor för partier.

2. Förbud mot bidrag via insamlingsorganisationer utan känd ursprungsgivare

Vi tillstyrker förslaget. Kravet på kända bidragsgivare är rimligt för att förhindra att anonyma medel kan tvättas via mellanhänder. Samtidigt behöver det säkerställas att legitima insamlingar, exempelvis via digitala plattformar, inte omöjliggörs genom alltför strikta krav.

3. Utvidgad redovisningsskyldighet (kostnader, tillgångar, skulder)

Vi är positiva till ökad insyn, men vill framhålla att de administrativa konsekvenserna för lokala partiföreningar riskerar att bli betungande. Kraven bör därför vara proportionerliga och samordnas med befintlig redovisning, för att undvika dubbelarbete och onödigt krångel.

4. Krav på granskning av redovisning

Vi motsätter oss förslaget i dess nuvarande form. Att införa krav på extern granskning riskerar att skapa en orimlig börda, särskilt för små och ideellt drivna partiföreningar. Förslaget riskerar i praktiken att slå mot det lokala engagemanget. Kostnaderna för externa granskare är betydande och det finns inga garantier för att resurser och kompetens finns tillgängliga över hela landet. Dessutom brukar ekonomin för lokalföreningar handla om väldigt små summor. Resultatet kan bli att lokala föreningar tvingas lägga mer tid och pengar på administration än på sitt kärnuppdrag – att bedriva politiskt arbete och möta medborgare.

5. Förbud mot utländska bidrag

Vi tillstyrker förslaget. Det är en nödvändig åtgärd för att skydda svensk demokrati från otillbörlig påverkan. Dock måste lagstiftningen utformas så att svenskar bosatta utomlands kan bidra till partier utan hinder, och att EU-finansierade projekt inte drabbas av oförutsedda konsekvenser.

6. Insyn i lobbyverksamhet (lag om påverkanskommunikation)

Vi är i grunden positiva till ökad öppenhet kring lobbyism. För att undvika att viktiga kontakter mellan civilsamhället och beslutsfattare hämmas bör dock tydliga gränsdragningar införas, så att legitima intresseyttringar inte riskerar att omfattas av överdrivna krav.

7. Arbetsmarknadsorganisationers bidrag till partier

Vi motsätter oss nya inskränkningar på detta område. Fackliga organisationers möjligheter att bidra till politiska partier är en del av föreningsfriheten och en viktig del av det svenska demokratiska systemet. Vi vill inte att man underminerar partsmodellen och försvagar arbetstagares kollektiva inflytande.

Avslutande synpunkter

Förslagen innehåller viktiga steg mot stärkt insyn och transparens, men det är avgörande att regelverket inte leder till oproportionerliga administrativa bördor som särskilt riskerar att drabba det lokala partiarbetet. Vi uppmanar därför lagstiftaren att säkerställa enkelhet, tydlighet och balans i den slutliga utformningen av regelverket.

Svaret på denna remiss har hanterats av S-kvinnors arbetsutskott.

2025-09-24

Annika Strandhäll
Ordförande S-kvinnor